

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 1. Correctus & explicatus locus è primo libro Aristotelis De arte dicendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

M. ANTONII MVRETI

AD HIPPOLYTVM ESTENSEM,

S. R. E. CARDINALEM

ILLVSTRISSIMVM,

VARIARVM LECTIONVM

LIBRVS SECVNDVS.

Correctus & explicatus locus è primo libro Aristotelis De Arte dicendi. CAP. I.

MORES dicentis plurimum valere ad persuadendum, & à magnis ac sapientibus viris traditum est, & res ipsa loquitur. omnes enim facile adducimur, vt assentiamur iis quos bonis rebus præditos esse opinamur. sed opinio & fama probitatis duobus modis comparari potest. primùm ipso genere ac ratione viuendi; quæ certissima & honestissima est via. deinde etiam spargenda eiusmodi sententiis oratione, quæ significationem habeant animi ingenui ac liberalis, & honestatem omnibus aliis rebus anteponentis. prior ille modus ad rhetoricum artificium non pertinet. posterioris cum ab aliis dicendi magistris, tum in primis ab Aristotele multa præcepta traduntur. qui etiam negat se eorum sententiæ accedere, qui iis in libris quos De Arte ediderant, posuerant, probitatem dicentis nihil habere momenti ad faciendam fidem. à quibus ipse ita dissentit, vt ferè plurimum in ea positum esse dicat. Sed cum verba quibus hoc exprimitur, corrupta sint in eis codicibus qui non immeritò ceteris emendationibus præferuntur.

C res pu-

M. Antonii Mureti
 Variarum Lectionum
 Liber Secundus
 33

res putantur: homoque doctissimus, qui primus verò ac seriò prætulit facem omnibus Aristotelicam in eo genere doctrinam intelligere cupientibus, in eorum explicatione sui dissimilis fuisse videatur: constitui primum ipsa philosophi verba proponere, vt leguntur. deinde quid in eis mutandum putem, & cur putem, indicare: quo præstito, simul etiam sententia, quæ illum, quem dico, summum virum latuit, facillè intelligetur. Ergo ita Aristoteles: Οὐ γὰρ, ὡς ἐνίοι τῶν τεχνολογούντων πθέασιν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ ἔπιείκειαν τῶν λέγοντων. quibus verbis optimus interpretis accusari putat eos, qui, cum artem exponerent, in arte, dicentis integritatem collocabant. deinde, ὡς ἐδ' ἐν συμβαλλομένοις πρὸς τὸ πιδανόν. hoc idem interpretis putat cum stomacho & contemptu illorum magistrorum pronunciatum esse. sed profectò & valdè coacta videtur hæc declaratio: & ipsemet, quasi hoc sentiens, titubanter loqui videtur. Sequitur, ἀλλὰ γὰρ δὲν, ὡς εἰπεῖν, κειωτάτῳ ἔχει. ἴσιν τὸ ἦθ' Θ. vbi ille, Hinc, inquit, inscitia herum doctorum intelligi potest: qui nihil momenti ad fidem faciendam habere crediderint, quod maximam omnium fermè vim habet. Hæc ille. quæ quàm cohæreant, quamq. inter se apta sint, omnibus perspicuum esse arbitror. Ego quæ ille diuulsit, coniungenda duco: & quam scripturam ipse, cùm reperisset in illo suo optimo & antiquissimo libro, rationem eius se non dispicere fallus est, verissimam esse statuo: συμβαλλομένῳ videlicet, non συμβαλλομένοις. etiam voculam καὶ deleo multis impressis libris auctoribus: atque ita lego denique: Οὐ γὰρ, ὡς ἐνίοι τῶν τεχνολογούντων πθέασιν ἐν τῇ τέχνῃ ἔπιείκειαν τῶν λέγοντων Θ, ὡς ἐδ' ἐν συμβαλλομένοις πρὸς τὸ πιδανόν. ἀλλὰ γὰρ δὲν, ὡς εἰπεῖν, κειωτάτῳ ἔχει ἴσιν τὸ ἦθ' Θ. quid autem tam manifestum, quàm illud, συμβαλλομένῳ, πρὸς ἔπιείκειαν refertur?

referri? ἐν τέχνῃ autem est, in libris de arte scriptis. Particulam ἄλλοθεν, eò addidit, quia sine dubio plurimum ad fidem valent αὐτὸ ἀποδείξεις. In eodem etiam libro, vbi ostendit rhetoricen æqualem esse dialecticæ: atque inter cetera argumenta eius rei ponit id quodque, vt dialecticus adhibeat ad probandum duo instrumenta, syllogismum & inductionem, sic à rhetore adhiberi alia duo, quæ illis respondeant, enthymema & exemplum, non dubito quin ita legendum sit: Τὸν δὲ διὰ τῶ δεικνύουσι, ἢ φαίνεσθαι δεικνύουσι, καθάπερ ἐν τοῖς διαλεκτικαῖς ποὺ μὲν ἐπαγωγὴ ὅτι, τὸ δὲ συλλογισμὸς. καλῶ δὲ ἐνδύμματα μὲν, ῥητορικῶν συλλογισμῶν παρὰ ἑσμά δὲ, ἐπαγωγῶν ῥητορικῶν. quæcunq. autem inculcata sunt, rectè aberant ab aliis libris: & addita sunt ab iis qui, errore ducti, deesse aliquid existimarent: cùm tamen nihil desit. hoc enim dicit Aristoteles: Eorum quæ faciunt fidem, quòd aut demonstrant, aut demonstrare videantur, aliud syllogismum esse, aliud inductionem: quemadmodum & in dialecticis. se enim vocare enthymema, syllogismum oratorium; exemplum verò, oratoriam inductionem. Verbum φαίνεσθαι, & vox καθάπερ obiectisse errorem videntur iis qui aliquid præterea addendum censuerunt.

De Psyllis, & ophiogenesin. Allatus locus Varronis, cuius testimonio vsus erat Plinius. CAP. II.

PLINII verba sunt hæc è capite secundo libri VII. Crates Pergamenus in Helleponto circa Parium genus hominum fuisse tradit, quos Ophiogenes vocat, serpentum ictus contactu leuare solitos, & manu imposta, venena extrahere corpori. Varro etiam nunc esse paucos ibi, quorum salua contra ictus serpentum medeantur. Similis & in Africæ gens Psyllorum fuit, vt Agatharchides scribit, à Psyllo rege

Maretti
Varia Lectiones
LIB
78

